

Kansantalouden tilinpito 2007

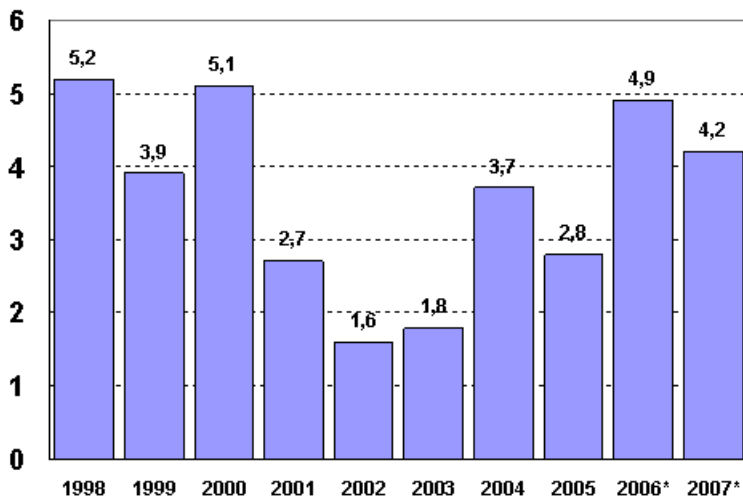
Bruttokansantuote kasvoi 4,2 prosenttia vuonna 2007

Bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 4,2 prosenttia vuonna 2007 Tilastokeskuksen tarkistettujen ennakkotietojen mukaan. Aiemmin kasvuksi arvioitiin 4,5 prosenttia. Bruttokansantuote oli 180 miljardia euroa.

Kansantuotteen kasvu oli vuonna 2007 hieman aiemmin arvioitua pienempi lähinnä maataloudesta, kunnista ja vakuutustoiminnasta saatujen uusien tietojen takia. Tilastokeskus on samalla tehnyt pieniä tarkistuksia kansantalouden tilinpitoon vuodesta 1994 alkaen.

Kaikki kansantalouden kysyntäerät kasvoivat vuonna 2007. Investointien volyymi kasvoi 8,7 prosenttia, nopeinta vauhtiaan 2000-luvulla. Kulutus kasvoi tasaista tahtia 2,5 prosenttia. Viennin volyymi kasvoi 8,1 prosenttia ja tuonnin volyymi 6,5 prosenttia.

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia

Sisällys

Liitetaulukot	
Bruttokansantuote (BKT) markkinahintaan 1975-2007*.....	3
Huoltotase vuosina 2006*-2007*.....	4
Kansantulo vuosina 2006*-2007*.....	4
Nettoluotonanto vuosina 2006*-2007*.....	5
Laatuseloste: Kansantalouden tilinpito.....	6

Liitetaulukot

Bruttokansantuote (BKT) markkinahintaan 1975-2007*¹⁾

Vuosi	Käypiin hintoihin, milj. euroa	Viitevuoden 2000 hintoihin, milj. euroa	Arvon muutos, %	Volyymin muutos, %	Hinnan muutos, %	BKT asukasta kohti, euroa
1975	18 045	69 431	.	.	.	3 830
1976	20 474	69 616	13.5	0.3	13.2	4 332
1977	22 527	69 847	10.0	0.3	9.7	4 754
1978	24 882	71 664	10.5	2.6	7.7	5 235
1979	28 864	76 667	16.0	7.0	8.4	6 058
1980	33 322	80 590	15.4	5.1	9.8	6 971
1981	37 665	81 613	13.0	1.3	11.6	7 847
1982	42 368	84 081	12.5	3.0	9.2	8 777
1983	47 216	86 559	11.4	2.9	8.3	9 723
1984	52 824	89 194	11.9	3.0	8.6	10 820
1985	57 499	92 120	8.9	3.3	5.4	11 730
1986	61 864	94 539	7.6	2.6	4.8	12 579
1987	66 814	97 903	8.0	3.6	4.3	13 547
1988	75 712	102 897	13.3	5.1	7.8	15 308
1989	84 780	108 469	12.0	5.4	6.2	17 079
1990	89 747	108 558	5.9	0.1	5.8	18 000
1991	85 698	101 780	-4.5	-6.2	1.8	17 092
1992	83 041	97 978	-3.1	-3.7	0.7	16 470
1993	83 924	97 076	1.1	-0.9	2.0	16 566
1994	88 103	100 545	5.0	3.6	1.4	17 312
1995	95 912	104 490	8.9	3.9	4.8	18 777
1996	99 259	108 356	3.5	3.7	-0.2	19 368
1997	107 576	115 074	8.4	6.2	2.1	20 929
1998	117 058	121 087	8.8	5.2	3.4	22 716
1999	122 685	125 835	4.8	3.9	0.9	23 753
2000	132 198	132 198	7.8	5.1	2.6	25 541
2001	139 789	135 774	5.7	2.7	3.0	26 945
2002	143 808	137 910	2.9	1.6	1.3	27 650
2003	145 795	140 407	1.4	1.8	-0.4	27 968
2004	152 151	145 597	4.4	3.7	0.6	29 107
2005	157 070	149 627	3.2	2.8	0.5	29 946
2006	167 009	156 993	6.3	4.9	1.3	31 713
2007	179 659	163 591	7.6	4.2	3.2	33 970

1) *Ennakkotieto. Aikasarjoja tarkistetaan vuoden 2010 aikana. Vuodesta 1975 lähtien aikasarjat ovat poimittavissa tietokantataulukoista.

Huoltotase vuosina 2006*-2007*¹⁾

	Käypiin hintoihin, milj. euroa		Viitevuoden 2000 hintoihin, milj. euroa		Arvon muutos, %		Hinnan muutos, %		Volyymin muutos, %	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Taloustoimi										
Bruttokansantuote markkinahintaan	167 009	179 659	156 993	163 591	6.3	7.6	1.3	3.2	4.9	4.2
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	67 195	73 056	62 946	67 043	14.3	8.7	6.0	2.1	7.8	6.5
Tarjonta yhteensä	234 204	252 715	219 376	230 046	8.5	7.9	2.6	2.9	5.7	4.9
Tavaroiden ja palvelujen vienti	75 489	82 127	77 104	83 340	14.9	8.8	2.7	0.7	11.8	8.1
Kulutusmenot	122 434	129 123	109 258	112 017	5.3	5.5	2.2	2.9	3.1	2.5
Yksityiset kulutusmenot	85 864	90 685	79 702	82 304	5.7	5.6	1.6	2.3	4.1	3.3
Julkiset kulutusmenot	36 570	38 438	29 707	29 942	4.2	5.1	3.6	4.3	0.6	0.8
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	32 178	36 566	30 216	32 857	8.2	13.6	3.3	4.5	4.8	8.7
Yksityinen kiinteän pääoman bruttomuodostus	28 163	32 047	26 698	29 105	10.0	13.8	3.1	4.4	6.7	9.0
Julkinen kiinteän pääoman bruttomuodostus	4 015	4 519	3 567	3 809	-2.7	12.6	4.4	5.4	-6.8	6.8
Varastojen muutokset	2 434	3 465
Kysynnän erät yhteensä	232 535	251 281	218 212	230 310	8.5	8.1	2.5	2.4	5.8	5.5
Tilastollinen ero	1 669	1 434

1) *Ennakkotieto. Aikasarjoja tarkistetaan vuoden 2010 aikana. Vuodesta 1975 lähtien aikasarjat ovat poimittavissa tietokantataulukoista.

Kansantulo vuosina 2006*-2007*¹⁾

	Milj. euroa		Osuus, %		Muutos, %	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Taloustoimi						
Palkat ja palkkiot	64 901	68 729	45.2	45.1	4.8	5.9
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	16 080	16 919	11.2	11.1	3.1	5.2
Omaisuus- ja yrittäjätulot, netto	42 310	45 749	29.4	30.0	14.2	8.1
Yritykset	18 561	19 154	12.9	12.6	18.6	3.2
Asuntoyhteisöt	-190	-384	-0.1	-0.3	111	102
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 502	1 262	1.0	0.8	58.1	-16
Julkisyhteisöt	3 883	5 175	2.7	3.4	32.4	33.3
Kotitaloudet	17 864	19 806	12.4	13.0	5.3	10.9
siitä yrittäjätulo maataloudesta	930	1 029	0.6	0.7	12.6	10.6
yrittäjätulo metsätaloudesta	1 193	1 803	0.8	1.2	7.2	51.1
laskennallinen asuntotulo	3 315	2 429	2.3	1.6	-10	-27
muu yrittäjätulo	3 903	4 074	2.7	2.7	0.6	4.4
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelematt	690	736	0.5	0.5	6.2	6.7
Julkisyhteisöjen saamat tuotannon ja tuonnin verot	20 415	21 110	14.2	13.8	3.6	3.4
Kansantulo	143 706	152 507	100	100	7.0	6.1
Kiinteän pääoman kuluminen	24 944	27 066	.	.	5.5	8.5
Bruttokansantulo	168 650	179 573	.	.	6.8	6.5
Työsuhteoptiotulot (milj. euroa)	500	399	.	.	66.7	-20
Kansantulo henkeä kohti, euroa	27 288	28 836	.	.	6.6	5.7
Keskiväkiluku, 100 henkeä	52 663	52 887	.	.	0.4	0.4

1) *Ennakkotieto. Aikasarjoja tarkistetaan vuoden 2010 aikana. Vuodesta 1975 lähtien aikasarjat ovat poimittavissa tietokantataulukoista.

Nettoluotonanto vuosina 2006*-2007*¹⁾

	Milj. euroa	
	2006	2007
Sektori		
Koko kansantalous	8 373	7 396
Yritykset	7 496	4 061
Asuntoyhteisöt	-119	-298
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 268	744
Julkisyhteisöt	6 506	9 406
Valtionhallinto	1 428	3 803
Paikallishallinto	-544	-269
Sosiaaliturvarahastot	5 622	5 872
Työeläkelaitokset	5 300	5 355
Muut sosiaaliturvarahast	322	517
Kotitaloudet	-5 515	-5 471
Kotit. palv. voittoa tavoittel	406	388
Sektoreittain jakamaton	-1 669	-1 434
Ulkomaat	-8 373	-7 396

1) *Ennakkotieto. Aikasarjoja tarkistetaan vuoden 2010 aikana. Vuodesta 1975 lähtien aikasarjat ovat poimittavissa tietokantataulukoista.

Laatuseloste: Kansantalouden tilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1

Kansantalouden tilinpito on laaja, tilastoihin perustuva kokonaisjärjestelmä, jolla kuvataan kansantalouden toimintaa. Kansantalouden tilinpidon tarkoituksena on tuottaa taloustoimiin ja niiden luokituksiin perustuva systemaattinen kuva kansantalouden rakenteesta ja sen muutoksista.

Kansantalouden tilinpidossa kuvataan kaikkien kansantaloudessa toimivien yksiköiden taloudellista (eli rahassa mitattavaa) toimintaa. Tilinpidossa esitetään Suomen kansantalouden tilaa ja kehitystä kuvaavat keskeiset tunnusluvut, bruttokansantuote ja bruttokansantulo sekä näiden komponentit. Kansantalouden tuotantoa, tuloja, tulojen käyttöä ja pääoman muodostusta kuvataan sektoreittain. Tuotanto-, työllisyys- ja pääoman muodostustiedot esitetään myös toimialoittain. Kansantalouden tilinpitoa voidaan käyttää analysoitaessa kansantalouden rakennetta, yksittäisiä osia tai piirteitä, kansantalouden kehitystä ajankohdasta toiseen tai kansantalouden suhdetta toisiin kansantalouksiin.

1.2

Kansantalouden tilinpidon järjestelmä käyttää kuvauksessaan tilastoyksiköitä ja niiden ryhmittelyjä (institutionaaliset yksiköt ja sektorit; toimipaikat ja toimialat; kotimaa ja ulkomaat; virrat ja varannot; tuotteet panos-tuotoskehikossa). Yksiköiden välillä ja sisällä tapahtuvia taloustoimia käytetään tilinpidon kuvauksen välineenä. Keskeisiä käsitteitä ovat bruttokansantuote, (brutto)kansantulo, käytettävissä oleva tulo, kulutusmenot, säästö ja nettoluotonanto /-otto. Käytetyt luokitukset liittyvät tilastoyksiköihin: institutionaalinen sektoriluokitus, toimialaluokitus, tuottajatyypiluokitus, tuoteluokitus, tasapainoerien ja taloustoimien luokitus, julkisyhteisöjen tehtäväluokitus, kulutus- ja pääomatarvaiden luokitukset. Kansantalouden tilinpito käyttää laajasti Tilastokeskuksen talous- ja sosiaalitalastoja, lisäksi käytetään hallinnollisia aineistoja mm. julkisen talouden laskelmia sekä Tilastokeskuksen ulkopuolella tuotettuja talustilastoja ja eräitä erityistilastoja ja -tietoja suoraan niiden tuottajilta.

1.3

Kansantalouden tilinpitoa koskeva perussäädös on Neuvoston asetus 25-06-1996: ESA95 Regulation: Council Regulation 2223/96. Se perustuu kansainväliseen kansantalouden tilinpidon suositukseen System of National Accounts, 1993. EU:n tasolla on lisäksi runsaasti tarkentavaa lainsäädäntöä ja ohjeistusta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

2.1

Kansantalouden tilinpito on muista talous- ja sosiaalitalastoista johdettu tilasto, joka laaditaan EU:n asetuksessa ja SNA:ssa määriteltyjen käsitteiden, luokitusten ja tilirakenteiden mukaisesti. Tilinpito on luonteeltaan kokonaistutkimus, jossa tulee arvioida myös ne talouden alueet, joista ei ole perustilastointia tai rekisteröintiä saatavissa, kuten esimerkiksi harmaa talous. Kansantalouden tilinpidon kohde on määritetty alueellisesti (domestic, national) talousyksikön sijainnin mukaan ja taloustoimien luonteen mukaan. Talouden kuvaus rajataan SNA:ssa ja ESA:ssa esitetyn rajauksen mukaisesti. Esimerkiksi kotitalouksien sisällä tehtävät palkattomat kotitaloustyöt eivät ole tuotantoa kansantalouden tilinpidossa.

Useat kansantalouden tilinpidon tiedot lasketaan sekä käypiin että kiinteisiin hintoihin. Kiinteähintaisissa laskelmissa on siirrytty viiden vuoden välein vaihdettavasta kiinteästä perusvuodesta vuosittain vaihtuvaan perusvuoteen. Indeksikaava säilyy kuitenkin edelleen Laspeyres-tyyppisenä.

Laadintamenetelmistä löytyy lisää informaatiota osoitteesta: <http://tilastokeskus.fi/til/vtp/men.html>

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

3.1

Kansantalouden tilinpidon sisältö, käsitteet, määritelmät ja laskentamenetelmät ovat tarkasti määriteltyjä (vrt. 1.3.). EU valvoo noudattamista säännönmukaisesti ja laskentamenetelmistä on kirjoitettu EU:n määräämät

yksityiskohtaiset menetelmäkuvaukset (ks. linkki kohdassa 5). Erityisesti on huomattava, että perusaineistoista puuttuvasta ns. harmaasta taloudesta on tehty erillisiä selvityksiä ja tutkimuksia ja näiden perusteella on täydennetty kansantalouden tilinpidon laskelmia. Tilinpidon tarkkuutta, osuvuutta, seurataan säännöllisesti ja ennakkolukujen muuttumista tarkkaillaan.

3.2

Kansantalouden tilinpito käyttää kaikkia mahdollisia lähdeaineistoja. Näiden antama kuva taloudesta ei yleensä ole ristiriidaton. Tilinpidon laadinnassa on siten voitava päätellä eri lähteiden tiedon laatu ja käyttökelpoisuus. Käytännössä varsinkin ennakkotietojen osalta tiedot ovat puutteellisia. Tarkkuustasoa kuvastaa ennakkolisessa kansantalouden tilinpidossa oleva tilastollinen ero, joka ilmentää sitä kysynnän ja tarjonnan välistä eroavuutta, jota ei ole voitu selvittää. Ero esitetään tietoja julkaistaessa. Lopullisissa tiedoissa kysynnän ja tarjonnan tasapainotus tehdään tarkalla tuotetasolla eikä tilastollista eroa esiinny.

Kansantalouden tilinpidon sektoreittaisia nettoluotonantoja verrataan rahoitustilinpidossa laskettuihin nettoluotonantoihin, jotka perustuvat eri lähteisiin kuin ns. reaalitylinpito. Sektoreittaisten nettoluotonantojen välinen ero julkaistaan rahoitustilinpidossa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ensimmäiset vuositilinpidon ennakkotiedot vuodesta t valmistuvat vuoden t+1 helmikuun lopussa tai maaliskuun alussa. Ensimmäinen versio on tietosisällöltään suppeampi kuin varsinainen kansantalouden tilinpito. Tietosisältö vastaa neljännesvuosittaisen kansantalouden tilinpidon tietosisältöä, mutta sisältää lisäksi myös sektoritilien koko tietosisällön ennakkotiedot kaikkien sektorien osalta.

Vuositilinpidon toinen versio valmistuu vuoden t+1 heinäkuun alkupuoliskolla. Tällöin laaditaan ensimmäisen kerran kansantalouden tilinpito vuodesta t kaikkien reaalitylinpidon tilien osalta ja noin 100 toimialan tarkkuudella. Tarjonta- ja käyttötaulukkoja ei vielä laadita.

Kolmas versio valmistuu vuoden t+2 tammikuun lopussa ja neljäs lopullinen versio, vuoden t+2 joulukuussa. Neljäs versio sisältää yksityiskohtaiset tarjonta- ja käyttötaulukot.

Esimerkki vuoden 2006 kansantalouden tilinpidon eri versioiden valmistumisajoista:

Versio	Valmistumiskuukausi
1	Helmikuu 2007
2	Heinäkuu 2007
3	Tammikuu 2008
4	Joulukuu 2008

Kun kansantalouden tilinpidon eri versioita laaditaan, käytetään hyväksi kaikki käytettävissä olevat tiedot. Kullakin kerralla vain osa tiedoista muuttuu.

Ensimmäistä versiota laadittaessa (helmikuussa vuonna t+1) käytettävissä on neljännesvuositilinpidon lähdeaineisto sekä esim. kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot ja valtion kirjanpilotiedot 12 kuukaudelta.

Toista versiota laadittaessa (kesä-heinäkuussa vuonna t+1) useat lähteet ovat jo lopullisia, mutta esim. teollisuuden ja joidenkin muiden toimialojen rakennetilastotiedot ovat ennakkollisia.

Kolmatta versiota laadittaessa (tammikuussa vuonna t+2) uutena tietoaaineistona on käytettävissä muun muassa verotusaineisto. Lopullisina tilastoina käytettävissä on mm. kuntien ja kuntayhtymien talustilastot sekä yritys- ja toimipaikkarekisteri, eri toimialojen rakennetilastot, teollisuuden tuotetilasto.

Neljättä versiota laadittaessa (marras-joulukuussa vuonna t+2) ei käytettävissä ole enää uusia lähdetilastoja tai aineistoja, ellei jonkin lähdetilaston ilmestyminen ole poikkeuksellisesti viivästynyt. Tässä vaiheessa laaditaan tuotekohtaiset tarjonta- ja käyttötaulukot, jotka muodostavat lopullisen kansantalouden tilinpidon.

Vuotta t kuvaavat kansantalouden tilinpidon luvut julkaistaan toimiala- ja sektoritasolla helmikuun lopussa tai maaliskuun alussa t+1 (ensimmäinen edellisen vuoden ennakkotieto), heinäkuussa t+1 ja tammikuussa t+2. Lopulliset luvut laaditaan tuotetasolla tasapainotettuna normaalisti joulukuussa t+2. Vuositilinpidon taulukkojulkaisu ilmestyy helmikuussa t+2, sisältäen lopulliset tiedot vuodesta t-2 ja ennakkolliset tiedot vuodesta

t-1. Pidemmällä aikavälillä voidaan myös aikasarjoja taaksepäin joutua muuttamaan esim. laskentamenetelmien, luokitusten tai käsitteiden muuttumisen takia. Kiinteähintaisia sarjoja voidaan laskea taaksepäin eri perusvuosilla.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

5.1

Keskeiset tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Ensimmäisestä ennakkotiedosta järjestetään tiedotustilaisuus. Koko tietosisällön sisältävä Taulukot-julkaisu ilmestyy vuosittain yleensä helmikuussa. Kaksi kertaa vuodessa laaditaan viimeisimpiä vuosia koskeva julkaisu joko paperijulkaisuna (helmi-maaliskuussa) tai sähköisenä (heinäkuussa). Kaikki julkaistavat tiedot ovat saatavissa myös Astika -aikasarjatietokannan kautta tai sähköisessä muodossa. Tilastokeskuksen internet-sivuilla julkaistavien tietojen määrää tullaan lisäämään.

5.2

Kansantalouden tilinpidon järjestelmän metatietoja ovat ESA95 ja SNA93 (vrt. kohta 1.3.) sekä eräät muut menetelmäkäsikirjat, joita on lueteltu mm. Eurostatin internet-sivuilla:

<http://forum.europa.eu.int/irc/dsis/nfaccount/info/data/index.htm#section1>

Kansantalouden tilinpito -tilaston kotisivuilta löytyy **Suomen laskentamenetelmän kuvaus:** <http://tilastokeskus.fi/til/vtp/men.html>. Muita metatietoja ovat esim. Tilastokeskuksen käsitetietokannan tiedot sekä toimiala- ja sektoriluokitukset: [Tilastokeskus - tietoa tilastoista](#).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Kansantalouden tilinpidon luvuista on saatavissa yhdenmukainen aikasarja vuositasolla alkaen vuodesta 1975. Lisäksi on historiallisia sarjoja, joista pisimmät alkavat vuodesta 1860. Kansantalouden tilinpidon tiedot ovat vertailtavissa muiden maiden vastaaviin tietoihin. Parhaiten vertailtavuus toimii EU:n ja OECD:n jäsenmaiden kesken.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden tilinpito on muista tilastoista johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Tiedoissa saattaa olla eroja tilinpidon käyttämiin lähdetietoihin verrattuna. Lähdetilastojen ja kansantalouden tilinpidon välillä saattaa olla myös käsitteellisiä eroja. Esimerkkeinä mainittakoon tilinpidon pääoman muodostuksen vs. yritysten rakennetilastojen käyttöomaisuuden käsitteet ja käytettävissä olevan tulon käsite tilinpidon ja tulonjakotilaston välillä.

Tilinpito on ainoa käytettävissä oleva koko talouden kehitystä kuvaava yhtenäinen tilasto.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Kansantalous 2009

Lisätietoja

Olli Savela (09) 1734 3316
Aila Heinonen (09) 1734 3338
Vastaava tilastojohtaja:
Ari Tyrkkö

skt.95@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1795-8881 (pdf)
ISBN 978-952-467-964-0 (pdf)